

Finansal Raporlama Zamanlılığına Farklı Bir Bakış

Koray TUAN*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, şirketlerin denetim komitesi özellikleri ile finansal raporların zamanlılığı arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu amaçla, 2007-2014 yılları arasında hisse senetleri Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde işlem gören şirketlere ait 223 şirket-yıl verisi sabit etkiler modeli ile analiz edilmiştir. Çalışmanın bulguları, denetim komitelerinde görev alan üyelerin mesleki tecrübeye ve finansal uzmanlığa sahip olmasının finansal raporlama sürecindeki gecikmeleri kısıltığına işaret etmektedir. Ayrıca bulgular, denetim komitesinde görev alan üye sayısının artmasının finansal raporların sunum süresini uzattığını da ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denetim, Denetim Komitesi, Finansal Raporlama.

JEL Sınıflandırması: M42, M48.

A Different Perspective On Financial Reporting Timeliness

ABSTRACT

This study investigates the audit committee related factors that affect the timeliness of financial reports via a sample of public companies included in the Corporate Governance Index of the Borsa Istanbul between 2007 and 2014. The results derived from the fixed effects model suggest that the professional experience and financial expertise of audit committee members reduces the lag in financial reporting process. On the other hand, the findings suggest that the lag increases with the number of the members on audit committees.

Keywords: Auditing, Audit Committee, Financial Reporting.

Jel Classification: M42, M48.

* Dr. Koray Tuan, Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ktuan@cu.edu.tr.

1. GİRİŞ

Finansal tablolar aracılığıyla sunulan finansal bilgilere dayanılarak alınacak kararlarda, bilgilerin güvenilir, anlaşılabilir ve doğrulanabilir olması kadar zamanlı olması da finansal tablo kullanıcıları için önemli bir kriterdir. Finansal bilgilerin zamanlı olması, kaliteli bir finansal raporlamanın niteliksel özelliği olmakla birlikte sermaye piyasasının sağlıklı işleyişi için de gereklidir (Puasa vd., 2014: 162). Çünkü, finansal raporların sunumunda yaşanan gecikmeler, raporlarda yer alan bilgilere dayanılarak alınacak kararlar ile ilgili belirsizliklere neden olmakta (Özkan vd., 2013: 168; Yücel vd., 2013: 352) ve bilgi asimetrisine yol açarak kazançların kalitesini düşürmektedir (Sultana vd., 2015: 72). Dolayısıyla bu durum uzun vadede sermaye piyasalarında finansal raporlara karşı duyulan güven duygusunu zedeleyebilmektedir. Ancak, şirket yönetimi tarafından sunulan finansal raporların zamanlı olabilmesi, kaliteli kurumsal yönetim uygulamaları sonucu oluşan sağlıklı finansal raporlama sistemi ile mümkün olabilmektedir.

Şirketlerde finansal raporlama ve denetim süreçlerinde gözetim işlevi yapan ve kaliteli bir kurumsal yönetim anlayışının önemli unsurlarından biri olan denetim komitesi, yaşanan şirket yolsuzlukları, yönetim hileleri ve iflaslar sonrasında şirket iç kontrol ve finansal raporlama süreçlerine duyulan güvensizliğe çözüm olarak oluşturulmuş idari bir birimdir (Çatıkkaş ve Yurtsever, 2007: 80). Bu nedenle, denetim komitesinin görev ve sorumluluklarının büyük bir kısmı doğrudan finansal raporlama sürecinin iyileştirilmesiyle ilgilidir. Dolayısıyla, şirketlerde finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, iç denetim ve bağımsız denetim süreçlerinin işleyişinin ve etkinliğinin gözetim faaliyetlerini yerine getiren denetim komitesi özelliklerinin finansal tablo ve denetim raporu sunum tarihlerini etkilemesi muhtemeldir. Buradan hareketle çalışmanın amacı, Borsa İstanbul (BİST)'da işlem gören halka açık şirketlerin denetim komitesi özelliklerinin finansal raporların sunum tarihlerine etkisinin olup olmadığını araştırmaktır.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK), faydalı finansal bilginin niteliksel özelliklerinden olan zamanında sunumu, bilginin karar verenler açısından kararlarını etkileyebileceği zamanda mevcut olması olarak ifade ederken, finansal bilgilerin sunumunda yaşanan gecikmeler ile bilginin değeri arasında ters ilişki olduğunu vurgulamaktadır (kgk . gov.tr, 2015). Bununla birlikte, sermaye piyasalarında finansal raporların sunumunda yaşanan gecikmeler, şirketlerde denetimden kaynaklanan olumsuz sorunlar olarak da algılanabilmektedir (Sultana vd., 2015: 73). Bu öneme binaen, Türkiye'de finansal raporların sunumundaki gecikmelere etki edebilecek faktörleri belirlemeye yönelik bir takım çalışmalar yapılmıştır (Doğan vd., 2007; Türel, 2010; Dumlu ve Saltoğlu, 2011; Aktaş ve Karğın, 2011; Ertan vd., 2013; Yücel vd., 2013; Özkan vd., 2013; Vuran ve Abdioğlu, 2013; Erer ve Cömert, 2014). Bu çalışmalarda şirketin büyüklüğü, faaliyette bulunduğu sektör, kar/zarar açıklaması gibi şirket özellikleri veya şirkete bağımsız denetim hizmeti veren denetim

kuruluşunun Dört Büyükler¹ (Big4) olarak bilinen denetim kuruluşlarından hizmet alıp almaması, denetçi değişikliği, bağımsız denetçi görüşü gibi denetim firması özellikleri araştırmışlardır. Ancak, yapılan literatür taraması sonucunda iç denetim ve bağımsız denetim süreçlerin işleyişinin gözetimi ve finansal raporların kamuya açıklanması sorumluluğu bulunan denetim komitesinin özelliklerinin finansal raporların sunum tarihine olan etkisini araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Literatürdeki bu eksikliği doldurmayı amaçlayan bu çalışmada, Türkiye’de bu alanda daha önce yapılmış çalışmalardan farklı olarak, denetim komitesinde (1) mesleki tecrübeye sahip üye olması, (2) finansal uzmanlığa sahip üye olması ve (3) denetim komitesinde görev alan üye sayısı ile finansal raporların sunum tarihleri arasındaki ilişki araştırılmaktadır.

Çalışmanın, finansal raporların sunum tarihlerine etki edebilecek faktörleri farklı bir bakış açısıyla test ederek, literatüre değerli ve faydalı ampirik veriler ile katkı sağlaması amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışma sonuçları, BİST’de işlem gören şirketlerin finansal raporların sunum tarihlerine etki edebilecek faktörlerin tespit edilmesi ve finansal raporların sunumunda yaşanabilecek gecikmeleri engellemek için mesleki kurum ve kuruluşlara yapılacak yeni düzenlemelerde çıkarımlarda bulunma imkanı sunmaktadır.

Çalışmanın bundan sonraki bölümünde BİST’de işlem gören şirketlerin finansal rapor sunum tarihlerine ilişkin yasal düzenlemelere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ilgili literatür incelenmiş, dördüncü bölüm araştırmanın metodolojisine ayrılmıştır. Elde edilen bulgular beşinci bölümde açıklanırken, son bölümde ise genel bir değerlendirme ile gelecekte yapılacak çalışmalar için öneriler yer almaktadır.

2. TÜRKİYE’DE KONUYA İLİŞKİN YASAL DÜZENLEMELER

BİST’de işlem gören şirketler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS)’nı esas alarak hazırlamak ve kamuya açıklamakla yükümlüdürler. Şirketlerin bu yükümlülüklerine ilişkin ilke, usul ve esaslar SPK tarafından yayınlanan II-14.1 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği ile düzenlenmiştir. Söz konusu Tebliğ, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile getirilen yeniliklere uyum sağlanması amacıyla SPK tarafından 13.06.2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (spk . gov.tr, 2015).

Daha önce Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (UMS/UFRS) esas alınarak 2003 yılında hazırlanan Seri:XI, No:25 Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ’inde ve 2008 yılında Avrupa Birliği’nin finansal raporlamaya ilişkin düzenlemeleri, TMSK tarafından yapılan çalışmalar ile yeni Türk Ticaret Kanunu tasarısında yer alan hükümler de göz önünde bulundurularak hazırlanan Seri:XI, No:29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği’nde finansal raporların sunumuna ilişkin belirlenen yasal süreler konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğünün

¹ PricewaterhouseCoopers, Deloitte, Ernst & Young ve KPMG.

bulunmadığı durumlarda, hesap dönemlerinin bitimini izleyen on hafta, konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğünün bulunduğu durumlarda, hesap dönemlerinin bitimini izleyen on dört hafta içerisinde SPK'ya ve borsaya bildirir şeklinde düzenlenmişti (spk . gov.tr, 2015). Ancak SPK tarafından yayınlanan son Tebliğ (II-14.1 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği) ile finansal raporların “Kurula ve borsaya bildirim” usulü yerine kamuya açıklanması esası benimsenirken, uyulacak süreler de gün olarak belirlenerek kısaltılmıştır. Söz konusu Tebliğ'e göre;

a) Borsa şirketlerinin yıllık finansal raporları için (sırasıyla konsolide olmayan ve konsolide) 60 ve 70 gün, ara dönem finansal raporlar için (sırasıyla konsolide olmayan ve konsolide) 30 ve 40 gün olarak değiştirilmiş ve ara dönemin bağımsız denetime tabi olması halinde 10 gün ilave edilmiştir.

b) Diğer işletmelerin yıllık finansal raporları için söz konusu finansal raporların görüşüleceği genel kurul tarihinden 3 hafta önce ve her halükarda ilgili hesap döneminin bitimini takip eden 3. ayın sonu ara dönem finansal raporlar için (sırasıyla konsolide olmayan ve konsolide) 30 ve 40 gün olarak değiştirilmiş ve ara dönemin bağımsız denetime tabi olması halinde 15 gün ilave edilmiştir (spk . gov.tr, 2015). Yapılan bu son düzenleme ile sermaye piyasasında bilgi asimetrisinden kaynaklanabilecek olumsuzlukların azaltılarak pay sahiplerinin korunması ve buna bağlı olarak piyasanın sağlıklı bir şekilde gelişmesi hedeflenmektedir.

3. LİTERATÜRDEKİ ÇALIŞMALAR

Finansal raporlama zamanlılığı* üzerine yerli ve yabancı literatürde yapılmış birçok çalışmaya rastlamak mümkündür. Türkiye'de finansal raporlama zamanlılığına etki eden faktörlerin tespitine yönelik yapılmış çalışmalarda birbirlerine benzer şirket ve denetim firması özellikleri araştırılmış ancak bulgular farklı sonuçlar ortaya koymuştur.

Doğan ve diğerleri (2007), 2005 yılında borsada faaliyet gösteren halka açık şirketler üzerine yaptıkları çalışmada karlılık, işletme büyüklüğü, finansal risk ve sektör gibi firma özellikleri ile finansal raporların sunum tarihleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucu, şirketin faaliyette bulunduğu sektörün finansal raporların sunum tarihini etkilemediğini ancak söz konusu diğer şirket özelliklerinin finansal raporların sunum tarihini etkilediğini ortaya koymuştur. Türel (2010), 2007 yılında borsada finansal olmayan sektörlerde faaliyet gösteren 211 şirket üzerine yaptığı çalışmada imalat sektöründe faaliyet gösteren, kar açıklayan ve olumlu denetim görüşüne sahip şirketlerin finansal raporlarını erken açıklarken; dört büyük denetim firması tarafından denetlenen şirketlerin finansal raporlarını geç açıkladıklarını tespit etmiştir. Aktaş ve Karğın (2011), 2005-2008 yılları arasında borsada işlem gören şirketler üzerinde yaptıkları çalışmada, konsolide finansal

* Yabancı literatürde Financial Reporting Timeliness, Audit Delay, Audit Report Lag ifadeleri ile yer almaktadır.

tablo yayınlayan ve finansal olmayan sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin diğer şirketlere kıyasla finansal raporlarını daha geç açıkladıklarını belirtirken, kar açıklayan şirketlerin finansal raporlar sunum tarihlerindeki gecikmelerin azaldığını ortaya koymuşlardır. Dumlu ve Saltoğlu (2011), 2005-2009 yılları arasında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası 100 Endeksi'nden 78 şirket üzerinde yaptıkları çalışmada, finans ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların finansal raporlama tarihlerinin birbirinden istatistiksel olarak farklı olmadığını ortaya koymuşlardır. Özkan ve diğerleri (2013), 2005-2010 yılları arasında borsada işlem gören şirketler üzerine yaptıkları çalışmada, finansal olmayan firmalara ait ve zarar beyan eden finansal raporların diğerlerine göre daha geç sunulduklarını ve ayrıca büyük denetim firmaları tarafından yapılan denetimin konsolide finansal raporların kamuya açıklanma süresini konsolide olmayan finansal raporların açıklanma süresine kıyasla kısalttığını ifade etmişlerdir. Ertan ve diğerleri (2013), 2006-2011 yılları arasında BİST'de işlem gören ve konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü olan şirketler üzerine yürüttükleri çalışmada, şirket büyüklüğü, kazanç haberleri, denetçi görüşü ve şirketin yoğun dönemde denetlenmesi faktörlerinin denetim süresini kısalttığını, kaldıraç oranının düşük olmasının ise denetim süresini uzattığını istatistiksel olarak ortaya koymuşlardır. 2006-2011 yılları arasında BİST'de işlem gören şirketler üzerine yapılmış başka bir çalışmada (Yücel vd., 2013), konsolide finansal tablo yayınlama yükümlülüğü olmayan şirketlerin Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer almalarının, şirketlerin raporlama yaptıkları bölüm sayılarının ve sınav endeksinde yer alıyor olmalarının denetim süresini kısalttığı tespit edilirken, şirketlerin bağlı kuruluş sayılarının fazlalığının ve finansal tablolarının 4 büyük denetim firması tarafından denetleniyor olmasının denetim süresini uzattığı ifade edilmiştir. Vuran ve Abdiloğlu (2013), 2009 yılında borsada finansal olmayan sektörlerde faaliyet gösteren 178 şirket üzerine yaptıkları çalışmada, konsolide finansal tablo yayınlayan şirketlerin finansal raporlama tarihlerinin özsermaye toplam varlık oranından etkilendiği, diğer şirketlerin finansal raporlama tarihlerinin ise gelir, cari oran ve denetçi görüşü faktörlerinden etkilendiği tespit edilmiştir. Erer ve Cömert (2014), 2003-2010 yılları arasında finansal olmayan sektörlerde faaliyet gösteren şirketler üzerine yaptıkları çalışmada, borçluluk oranı yüksek ve konsolide finansal tablo düzenleyen şirketlerin finansal raporlarını daha geç yayınladığı, dört büyük denetim firması tarafından denetlenen, olumlu denetçi görüşü alan ve denetçisini değiştirmeyen şirketlerin ise finansal raporlarını daha erken yayınladığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar Türkiye'de finansal raporlama zamanlılığına etki edebilecek faktörlerin tespit edilmesine ilişkin yapılmış çalışmalar olsa da, denetim komitesi özellikleri ile finansal raporların sunum tarihleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Ancak, kurumsal yönetim uygulamalarının şirketler ve sermaye piyasaları için önemini anlaşılması üzerine yurtdışındaki piyasaları inceleyen çalışmalarda denetim komitesi özellikleri ile finansal raporlama zamanlılığı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çalışmalar mevcuttur. Örneğin Ika ve Ghazali (2012) çalışmalarında, denetim komitesinin bağımsızlığı, uzmanlığı, büyüklüğü ve toplantı sıklığı gibi özelliklerine dayanarak oluşturdukları denetim komitesi etkinlik endeksinin finansal raporlama zamanlılığına etkisini araştırmışlardır. Çalışma sonucu,

etkin bir denetim komitesinin, gözetim fonksiyonu aracılığıyla, şirket yönetimini zamanlı finansal raporlama üretmeye zorladığını ve bu sayede de finansal raporların sunum tarihlerini azalttığını göstermiştir. Diğer bir çalışmada (Puasa vd., 2014), denetim komitesinin bağımsızlık düzeyi, büyüklüğü ve üyelerin finansal uzmanlığı ile finansal raporlama zamanlılığı arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Yadirichukwu ve Ebimobowei (2013) yaptıkları çalışmada, denetim komitesinin bağımsızlığının ve finansal uzmanlığının finansal raporların sunum tarihlerindeki gecikmeleri azaltırken, denetim komitesinin büyüklüğünün ve toplantı sıklığının finansal raporlama zamanlılığını etkilemediğini ifade etmişlerdir. Benzer bir çalışmada Abernathy ve diğerleri (2014), denetim komitesinde finansal uzmanlığa sahip üyelerin finansal raporlama zamanlılığına olan etkisini araştırmışlardır. Çalışma sonucu, finansal uzmanlığa sahip denetim komitesi üyesinin denetim komitesinin etkinliğini artırarak finansal raporlama sunumundaki gecikmeleri azalttığını ortaya koymuştur. Sultana ve diğerleri (2015) ise yaptıkları çalışmada, denetim komitesinde finansal uzman, tecrübeli ve bağımsız üye olmasının denetim raporundaki gecikmeleri azalttığını gösteren kanıtlar sunarken, denetim komitesinin cinsiyet dağılımının, büyüklüğünün ve toplantı sıklığının denetim raporunun sunum tarihinin belirleyicileri olarak görünmediklerini tespit etmişlerdir.

4. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Bu çalışmanın amacı, şirketlerin denetim komitesi özellikleri ile finansal raporların sunum tarihleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu amaçla, 2007-2014 yılları arasında hisse senetleri Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde işlem gören şirketlerin finansal raporlama ve denetim süreçlerinde gözetim işlevi yapan denetim komitesinin finansal uzmanlığının, mesleki tecrübesinin ve büyüklüğünün finansal raporların sunum tarihi üzerine etkisi sabit etkiler modeli analizi ile araştırılmaktadır.

Çalışmanın veri seti, 2007-2014 yılları arasında BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan şirketlere ait 223 firma-yıl verisini kapsamaktadır. Firma düzeyinde denetim komitesi özelliklerine ilişkin veriler, şirketlerin web sitelerinden ve yıllık faaliyet raporlarından elle toplanarak elde edilmiştir.

4.1. Araştırmanın Hipotezleri

Şirketlerde etkin bir denetim komitesinin varlığı, finansal tablolar aracılığıyla sunulan finansal bilgilere dayanılarak alınacak kararlarda karar alıcılar için oldukça büyük bir öneme sahiptir. Zira denetim komitesi, finansal raporlama sürecini izleyerek tarafsız ve güvenilir finansal bilgi üretilmesine imkan sağlayan, olası hata ve hilelere engel olmak suretiyle paydaşların çıkarlarını koruyan, bağımsız denetim ve iç denetim çalışmalarını gözlemleyerek onlara yardımcı olan kurumsal yönetim mekanizmasıdır (Arı, 2008: 54). Denetim komitesinin sorumluluklarını yerine getirirken finansal raporlama sürecinde oynadığı bu kritik rol hiç kuşkusuz denetim komitesinde yer alan üyelerin özelliklerine bağlıdır. Bu özelliklerin başında ise mesleki tecrübe ve finansal uzmanlık gelmektedir.

Literatürde önceki mesleki bilgi, eğitim ve değerlendirmelerin denetim komitesinin gözetim faaliyetlerini yerine getirirken etkinliğini artırdığı (Sultana vd., 2015) ve buna bağlı olarak da komite üyelerin daha iyi bir muhakeme ve karar verme yeteneğine sahip oldukları vurgulanmaktadır (DeZoort, 1998; Hundal, 2013). Ayrıca, denetim komitesinde görev alan tecrübeli üyeler, yönetim kurulu ile bağımsız denetçi arasındaki anlaşmazlıklarda arabuluculuk görevini üstlenmekte, sorunların çözümünde ve gereksinimlerin algılanmasında daha etkili olabilmekte ve bu sayede de finansal raporlama tarihini kısaltabilmektedir (DeZoort vd., 2003; Sultana vd., 2015). Bu açıklamalar doğrultusunda araştırmamızın 1 nolu hipotezi aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

H1: Denetim komitesinin mesleki tecrübesi ile finansal raporların sunum süresi arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki yoktur.

Denetim komitesindeki üyelerin finansal uzmanlığa sahip olması, görev ve sorumlulukların etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesinde bir diğer önemli niteliktir. Çünkü denetim komitesi şirketlerde etkin bir iç kontrol mekanizmasının kurulmasında, iç denetçi ve bağımsız denetçi arasındaki işbirliği ve koordinasyonun yürütülmesinde ve denetim sürecinin her aşamasında bağımsız denetçi ile şirket yönetimi arasında olası anlaşmazlıkların çözümlenmesinde finansal uzmanlığa ihtiyaç duymaktadır (Yadirichukwu ve Ebimobowei, 2013). Ayrıca denetim komitesinde finansal uzman üyenin varlığı, finansal raporlamadaki gözetim rolü nedeniyle gerek bağımsız denetçi gerekse sermaye piyasaları üzerinde pozitif bir algı yaratmaktadır (DeFond vd., 2005; Sultana vd., 2015). DeZoort ve Salterio (2001) yaptıkları çalışmada, denetim komitesinin finansal uzmanlığının bağımsız denetim sürecini pozitif yönde etkilediğini tespit etmişlerdir. Bu noktadan hareketle, denetim komitesinin finansal uzmanlığı ile finansal raporlama süresi arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek için 2 nolu hipotez aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

H2: Denetim komitesinin finansal uzmanlığı ile finansal raporların sunum süresi arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki yoktur.

Literatürde finansal raporların sunum tarihine etki edebilecek bir diğer denetim komitesi özelliği ise denetim komitesinde görev alan üye sayısıdır. Ancak denetim komitesinin büyüklüğü üzerine farklı görüşler yer almaktadır. Konu uyum çerçevesinde ele alındığında, denetim komitesinde görev alan üyelerin sayısı arttıkça bürokratik sorunlar ve gecikmeler nedeniyle karar verme sürecinde etkinliği azaltacağı ve komitenin kontrol fonksiyonunun zarar göreceği düşünülmektedir (Puasa vd., 2014; Sultana vd., 2015). Diğer taraftan konu yetkinlik çerçevesinde değerlendirildiğinde, denetim komitesi ne kadar büyük olursa, denetim komitesinde görev alan üyelerin sayısı ile orantılı olarak, o kadar farklı bilgi, tecrübe ve yeteneğe sahip üyelere sahip olunacağı ve finansal raporlama sürecinde karşılaşılabilecek problemlere karşı daha hızlı çözümler üretilebileceği düşünülmektedir (DeZoort vd., 2003; Li vd., 2012).

Sermaye Piyasası Kurulu'nun kurumsal yönetim ilkelerinde denetim komitesi üye sayısına ilişkin bir ilke olmamakla birlikte, şirketin içinde bulunduğu durum ve

gereksinimlere uygun olarak, yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirmesini sağlamak için en az iki üyeden oluşan yeterli sayıda komite oluşturulması tavsiye edilmektedir. Bu açıklamalar çerçevesinde aşağıdaki 3 nolu hipotez geliştirilmiştir:

H3: Denetim komitesinde görev alan üye sayısı ile finansal raporların sunum süresi arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki yoktur.

4.2. Araştırmanın Modeli

Çalışmada, denetim komitesine ilişkin özellikler ile finansal raporların zamanlılığı arasındaki ilişkiyi araştırmak için önceki çalışmalarla (Ika ve Ghazali, 2012; Yadirichukwu ve Ebimobowei, 2013; Abernathy vd., 2014; Puasa vd., 2014; Sultana vd., 2015) uyumlu olarak aşağıdaki çoklu regresyon modelinden yararlanılmıştır.

$$FR_Süre_{it} = \beta_0 + \beta_1 DKT_{it} + \beta_2 DKU_{it} + \beta_3 DKB_{it} + \beta_4 Kontrol\ Değişkenleri_{it} + \epsilon_{it}$$

Finansal Raporlama Zamanlılığı-FR_Süre: Önceki çalışmalarla uyumlu olarak, işletmenin hesap döneminin bitişi ile denetçinin denetim raporunu imzalaması arasında geçen gün sayısı olarak hesaplanmıştır (Özkan vd., 2013; Yücel vd., 2013; Puasa vd., 2014; Sultana vd., 2015).

Denetim Komitesinin Tecrübesi-DKT: Denetim komitesinde görev alan üyelerin daha önceden mesleki tecrübeye sahip olması durumunda 1, aksi durumda 0 değeri verilmiştir. Denetim komitesinde mesleki tecrübeye sahip üyenin varlığının finansal raporlama süresini kısaltması beklenmektedir.

Denetim Komitesinin Uzmanlığı-DKU: Denetim komitesinde görev alan üyelerinden finansal uzmanlığa sahip üye olması durumunda 1, aksi durumda 0 değeri verilmiştir. Denetim komitesinde finansal uzman olması durumunda finansal raporlama süresinin kısaltması beklenmektedir.

Denetim Komitesinin Büyüklüğü-DKB: Denetim komitesinin büyüklüğünü denetim komitesinde görev alan üye sayısı temsil etmektedir. Denetim komitesinin üye sayısının yüksek olmasının finansal raporlama süresini kısaltması beklenmektedir.

Kontrol Değişkenleri: Literatürde kaliteli bir kurumsal yönetim anlayışıyla yönetilen şirketlerin sahip oldukları etkin iç kontrol sistemi neticesinde zamanlı finansal raporlama üretmesi beklenmektedir (Yücel vd., 2013; Daoud vd., 2015). Şirketin kurumsal yönetim kalitesi (KYK) ile finansal raporlama zamanlılığı arasındaki ilişkinin varlığı nedeniyle araştırma modeline kontrol değişkeni olarak eklenmiştir. KYK, SPK tarafından belirlenen kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu ile açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Bağımsız Üye Oranı-YKB: Yönetim kurulunda yer alan bağımsız üyelerin yönetim kurulu üye sayısına bölünmesiyle hesaplanmıştır. Yönetim kurulu bağımsız üye oranının yüksek olmasının şirketin kurumsal yönetim kalitesini artırması dolayısıyla da

finansal raporların zamanlılığına ve sunumuna pozitif etki etmesi beklenmektedir (Afify, 2009).

Yönetim Kurulu Sermaye Yapısı-YKSY: Yönetim kurulunda yer alan üyelerin sermayedeki pay oranını temsil etmektedir. Söz konusu oranın yüksek olmasının kurumsal yönetim kalitesine olumsuz etki etmesi ve bunun neticesinde finansal raporlama zamanlılığının negatif etkilenmesi beklenmektedir (Ishak vd., 2010).

Denetim Firmasının İtibarı-ITBR: Bağımsız denetim hizmetinin dört büyükler tarafından verilmesi durumunda 1, aksi durumda 0 değeri verilmiştir. 4 büyük denetim firmasının sektörel uzmanlığa sahip tecrübeli denetçi potansiyeli ve sermaye piyasasındaki itibarı nedeniyle bu denetim firmaları tarafından denetlenen finansal raporların diğer denetim firmaları tarafından denetlenen finansal raporlara kıyasla daha zamanlı olması beklenmektedir (Leventis vd., 2005).

Karlılık, sermaye piyasalarında iyi haber olarak algılanmaktadır. Yüksek getiri elde eden şirketler, zarar açıklayan şirketlere kıyasla, denetim sürecinin biran evvel tamamlanarak bunun duyurulması eğilimindedirler. Finansal raporlama zamanlılığı ve firma değeri arasında ilişkinin varlığı nedeniyle firma değeri (FD) kontrol değişkeni olarak belirlenmiş ve değişkenin doğal logaritması alınarak regresyon modeline eklenmiştir (Khasharmeh ve Aljifri, 2010).

Kaldıraç oranı (KO), regresyon modeline eklenen bir diğer kontrol değişkenidir. Kaldıraç oranının yüksek olması yüksek risk ile ilişkilendirildiğinden, kaldıraç oranı ile finansal raporlama zamanlılığı arasında negatif yönlü bir ilişki beklenmektedir. Modelde kaldıraç oranı (leverage), toplam yabancı kaynakların toplam varlıklara bölünmesiyle hesaplanmıştır (Ertan vd., 2013).

Regresyon modelinin son kontrol değişkeni ise firma büyüklüğü (FB)'dür. Büyük şirketlerin güçlü iç kontrol yeteneği, denetçi üzerinde işlerin zamanında bitirilmesi için baskı oluşturacağı ve daha iyi bir kurumsal yapıya sahip olmaları sebebiyle de finansal raporlarının zamanlı sunulacağı beklenmektedir (Erer ve Cömert, 2014; Al-Tahat, 2015). Firma büyüklüğü, şirketin varlık toplamı ile ifade edilirken, değişkenin doğal logaritması alınarak regresyon modeline eklenmiştir.

Aşağıda sunulan Tablo 1'de regresyon modelinde yer alan değişkenlere ait tanımlayıcı istatistik verilerine yer verilmiştir.

Tablo 1: Tanımlayıcı İstatistikler

Değişkenler	Gözlem Sayısı	Minimum Değer	Maksimum Değer	Ortalama Değer	Standart Sapma
FR_Süre	223	29	103	63,62	18,525
DKT	223	0	1	,84	,369
DKU	223	0	1	,47	,500
DKB	223	2	5	2,24	,513
KYK	223	7,12	9,44	8,65	,488
YKB	223	,00	,43	,2271	,145
YKSY	223	,00	90,82	10,55	18,43
ITBR	223	1	0	,86	,347
FD	223	16,73	24,26	20,92	1,756
KO	223	,00	,95	,569	,239
FB	223	14,18	23,24	18,183	2,506

n=223. =Finansal raporlama süresi, =Denetim komitesinin mesleki tecrübesi, =Denetim komitesinin finansal uzmanlığı, =Denetim komitesinin büyüklüğü, =Kurumsal yönetim kalitesi, =Yönetim kurulu bağımsız üye oranı, =Yönetim kurulu sermaye yapısı, =Bağımsız denetim firmasının itibarı, =Firma değerinin doğal logaritması, =Kaldıraç oranı, =Firma büyüklüğünün doğal logaritması.

Tablo 1, araştırmada kullanılan verilere ilişkin minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma değerlerini göstermektedir. Analiz kapsamına dahil edilen şirketlerin hesap döneminin bitişi ile denetçinin denetim raporunu imzalaması arasında geçen gün sayısı ortalama 63 gün iken, bu süre 29 ile 103 gün arasında değişmektedir. Şirketlerin kurumsal yönetim kalitesini gösteren kurumsal yönetim derecelendirme notu ise 7,12 ile 9,44 arasında değişmekle birlikte, ortalama 8,65'dir. Analiz kapsamındaki şirket denetim komitelerinde görev alan üyelerin sayısının ise 2 ile 5 arasında değiştiği görülmektedir.

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışmanın bu bölümünde öncelikle modelde yer alan bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı (korelasyon) olup olmadığının araştırılması için Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Korelasyon matrisinin sonuçları aşağıdaki Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Bağımsız Değişkenler Arası Korelasyon Matrisi

	DKT	DKU	DKB	KYK	YKB	YKSY	ITBR	FD	KO	FB
DKT	1000									
DKU	,219**	1000								
DKB	,013	,036	1000							
KYK	,280**	-,011	-,054	1000						
YKB	,109	,211**	-,213**	,345**	1000					
YKSY	-,044	-,014	-,091	-,150*	-,146*	1000				
ITBR	,106	-,062	,187**	,269**	-,311**	,023	1000			
FD	,066	-,076	,370**	,301**	-,217**	,107	,404**	1000		
KO	,084	-,118	,162*	,136*	-,235**	,029	,068	,289**	1000	
FB	,097	,070	-,019	-,068	,153*	,031	-,165*	-,262**	-,152*	1000

n=223. *=%5 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı, **=%1 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı. =Denetim komitesinin mesleki tecrübesi, =Denetim komitesinin finansal uzmanlığı, =Denetim komitesinin büyüklüğü, =Kurumsal yönetim kalitesi, =Yönetim kurulu bağımsız üye oranı, =Yönetim kurulu sermaye yapısı, =Bağımsız denetim firmasının itibarı, =Firma değerinin doğal logaritması, =Kaldıraç oranı, =Firma büyüklüğünün doğal logaritması.

Regresyon modelinde yer alan bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon katsayı değerleri, Tablo 2’de görüldüğü gibi, düşük gözlemlenmiştir. Bu durum, regresyon modelinde çoklu korelasyon sorununun olmadığına işaret etmektedir. Bir sonraki aşamada, korelasyon analizini takiben regresyon uygulaması gerçekleştirilmiştir. Sabit etkiler modeli regresyon analizi sonucu elde edilen bulgular ise aşağıdaki Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: Sabit Etkiler Modeli Analiz Sonuçları

	Katsayı	Standart Hata	t-Değeri	p-Değeri
DKT	-5.388761	2.640308	-2.04	0.043**
DKU	-4.638347	2.320563	-2.00	0.047**
DKB	6.395939	2.619812	2.44	0.016**
KYK	-14.22933	3.748748	-3.80	0.000***
YKB	17.35209	10.12775	1.71	0.089*
YKSY	-0.0496996	0.0867593	-0.57	0.568
ITBR	-8.504113	6.04645	-1.41	0.162
FD	0.9651541	2.123086	0.45	0.650
KO	8.614659	10.10956	0.85	0.396
FB	-0.1732998	1.226488	-0.14	0.888
Sabit	161.0092	47.085519	3.42	0.001***

R Kare= 0.2540

F Değeri (47.150) = 6.87

Prob>F= 0.0000

n=223. ***, **, *, %1, %5 ve %10 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı =Denetim komitesinin mesleki tecrübesi, =Denetim komitesinin finansal uzmanlığı, =Denetim komitesinin büyüklüğü, =Kurumsal yönetim kalitesi, =Yönetim kurulu bağımsız üye oranı, =Yönetim kurulu sermaye yapısı, =Bağımsız denetim firmasının itibarı, =Firma değerinin doğal logaritması, =Kaldıraç oranı, =Firma büyüklüğünün doğal logaritması.

Tablo 3, finansal raporların zamanlılığını temsilen tayin edilen finansal raporlama süresine etki etmesi beklenen faktörlerin bağımsız ve kontrol değişkeni olarak kullanıldığı sabit etkiler modeline dayalı regresyon analiz sonuçlarını göstermektedir. Tablo 3’de sunulan verilere göre, modeldeki DKT bağımsız değişkenine ilişkin katsayı -5.388761’dir. Söz konusu değişkenin p-değeri ise, bu değişken ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak belirgin negatif bir ilişki olduğunu ileri sürmektedir. Regresyon modelinde yer alan bir diğer bağımsız değişken olan DKU değişkeninin katsayısı da -4.638347’dir. Söz konusu bu değişkenin katsayısı, DKU değişkeni ile finansal raporlama süresi arasında negatif yönlü bir ilişkiye işaret ederken; değişkenin p-değeri ise, bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu yönünde veriler sunmaktadır. Çalışmanın amacına uygun olarak belirlenen DKB değişkeni, modelin bir diğer bağımsız değişkenidir ve katsayısı 6.395939’dur. DKB değişkenine ait p-değeri, bu değişken ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak belirgin pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Modelin kontrol değişkenlerine bakıldığında, KYK değişkenine ilişkin katsayı ve p-değeri, söz konusu değişken ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönlü bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca modelin diğer bir kontrol değişkeni olan YKB değişkenine ilişkin katsayı ve p-değerleri, YKB değişkeni ile finansal raporlama süresi arasındaki pozitif yönlü bir ilişki olduğunu ve bu ilişkinin istatistiksel olarak ancak %10 anlamlılık düzeyinde belirgin olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, Tablo 3’de yer alan regresyon katsayıları ve bunlara ilişkin p-değerlerine dayalı olarak DKT, DKU ve KYK değişkenleri ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak belirgin negatif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan, DKB değişkeni ile finansal raporlama süresi arasında ise istatistiksel olarak anlamlı pozitif ilişki olduğu yönünde bulgular elde edilmiştir. Ancak, YKB, YKSY, ITBR, FD, KO ve FB değişkenleri ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde belirgin bir ilişki olduğu yönünde bulgular tespit edilememiştir. Bu durum çalışmanın H1 ve H2 hipotezlerinin reddi yönünde güçlü veriler sunarken, H3 hipotezini destekler nitelikte olduğunu göstermektedir.

Şirket denetim komitelerinde görev alan mesleki tecrübeye ve finansal uzmanlığa sahip üyelerin finansal raporlama süresini kısalttığına işaret eden analiz sonuçları, literatürdeki Abernathy ve diğerleri (2014) ve Sultana ve diğerleri (2015) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir. Çalışmanın bir diğer sonucu, denetim komitesinde görev yapan üye sayısı ile finansal raporların süresi arasındaki pozitif yönlü ilişkidir. Bu sonuç ise denetim komitesinin büyüklüğü ile finansal raporlama zamanlılığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edemeyen Yadirichukwu ve Ebimobwei (2013) çalışması ile farklılık gösterirken, denetim komitesinde görev alan üye sayısının artmasının finansal raporların sunum süresini uzattığını tespit eden Puasa ve diğerleri (2014) tarafından yapılan çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

6. SONUÇ

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları'nı esas alarak hazırlamak ve kamuya açıklamakla yükümlüdürler. Açıklanan bu finansal bilgilerin güvenilir, anlaşılabilir ve doğrulanabilir olması kadar zamanlı olması da karar alma sürecinde finansal tablo kullanıcıları için dikkat alınan önemli bir kriterdir. Finansal bilgilerin zamanlı olması, kaliteli bir finansal raporlamanın niteliksel özelliği olmakla birlikte, hiç kuşkusuz sermaye piyasasının sağlıklı işleyişi için de gereklidir.

Denetim komitesi, şirketlerde finansal raporlama ve denetim süreçlerinde gözetim işlevi yapan ve kaliteli bir kurumsal yönetim anlayışının önemli unsurlarından biri olarak, yaşanan şirket yolsuzlukları, yönetim hileleri ve iflaslar sonrasında şirket iç kontrol ve finansal raporlama süreçlerine duyulan güvensizliğe çözüm olarak oluşturulmuş idari bir birimdir. Denetim komitesinin finansal raporlama sürecindeki sorumluluğu nedeniyle, Türkiye'de bu alanda daha önce yapılmış çalışmalardan farklı olarak; bu çalışmada, şirketlerin denetim komitesi özellikleri ile finansal raporların sunum tarihleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu amaçla, 2007-2014 yılları arasında hisse senetleri Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde işlem gören şirketlere ait 223 şirket-yıl verisi sabit etkiler modeli ile analiz edilmiştir.

Regresyon sonuçları, denetim komitesinin mesleki tecrübesi ve denetim komitesinin finansal uzmanlığı değişkenleri ile finansal raporlama süresi arasında istatistiksel olarak belirgin negatif yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu durum, denetim komitelerinde görev alan üyelerin mesleki tecrübeye ve finansal uzmanlığa sahip olmasının finansal raporlama sürecindeki gecikmeleri kısalttığına işaret etmektedir. Diğer taraftan, denetim komitesinin büyüklüğü değişkeni ile finansal raporlama süresi arasında ise istatistiksel olarak anlamlı pozitif ilişki olduğu yönünde bulgular elde edilirken, bu durum da, denetim komitesinde görev alan üye sayısının artmasının finansal raporların sunum süresini uzattığını ortaya koymaktadır.

Finansal raporların sunum tarihlerine etki edebilecek faktörleri farklı bir bakış açısıyla ele alan bu çalışma, literatüre değerli ve faydalı ampirik veriler ile katkı sağlamaktadır. Ayrıca çalışma sonuçları, yabancı yatırımcı çekmek isteyen Türkiye gibi gelişmekte olan sermaye piyasaları için kurumsal yönetim uygulamalarının öneminin anlaşıldığı ve gerekli yasal düzenlemelerin yapıldığı şu günlerde, BİST'de işlem gören şirketlerin finansal raporların sunum tarihlerine etki edebilecek faktörlerin tespit edilmesi ve finansal raporların sunumunda yaşanabilecek gecikmeleri engellemek için mesleki kurum ve kuruluşlara yapılacak yeni düzenlemelerde çıkarımlarda bulunma imkanı sunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Abernathy, John.- Beyer, Brooke.- Masli, Adi.- Stefaniak, Chad. (2014), “The Association between Characteristics of Audit Committee Accounting Experts, Audit Committee Chairs, and Financial Reporting Timeliness”, *Advances In Accounting, Incorporating Advances In International Accounting*, Vol. 30, pp. 283-297.
- Afify, Helal (2009), “Determinants of Audit Report Lag: Does Implementing Corporate Governance Have Any Impact? Empirical Evidence from Egypt”, *Journal of Applied Accounting Research*, Vol. 10 (1), pp. 56-86.
- Aktaş, Rabia - Karğın, Mahmut. (2011), “Timeliness of Reporting and the Quality of Financial Information”, *International Research Journal of Finance and Economics*, Vol. 63, s. 71-77.
- Al-Tahat, Saqer. (2015), “Company Attributes and the Timeliness of Interim Financial Reporting in Jordan”, *International Journal of Application or Innovation in Engineering & Management (IJAIEEM)*, Vol. 4 (3), pp. 6-16.
- Arı, Mustafa (2008), “Kurumsal Yönetim ve Finansal Raporlamanın Güvenirliliği”, *Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt. 3 (2), ss. 43-68.
- Çatıkkaş, Özgür.- Yurtsever, Gürdoğan. (2007), “Türkiye Uygulamaları Açısından Denetim Komiteleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı. 81, ss. 79-102.
- Daoud, Khaldoun.- Ismail, Ku.- Lode, Nor. (2015), “The Impact of Internal Corporate Governance on the Timeliness of Financial Reports of Jordanian Firms: Evidence Using Audit and Management Report Lags”, *Mediterranean Journal of Social Sciences MCSER Publishing*, Vol. 6 (1), ss. 430-442.
- DeFond, Mark.- Hann, Rebecca.- Hu, Xuesong. (2005), ‘Does the Market Value Financial Expertise on Audit Committees of Board of Directors?’, *Journal of Accounting Research*, Vol. 43 (2), pp. 153-193.
- DeZoort, Frank Todd - Salterio, Steven. (2001), “The Effects of Corporate Governance Experience and Financial Reporting and Audit Knowledge on Audit Committee Members’ Judgments”, *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, Vol. 20 (2), pp. 31-47.
- DeZoort, Frank Todd (1998), “An Analysis of Experience Effects on Audit Committee Members’ Oversight Judgments”, *Accounting, Organizations and Society*, Vol. 23 (1), pp. 1-21.
- DeZoort, Frank Todd.- Hermanson, Dana.- Houston, Richard. (2003), “Audit Committee Support for Auditors: The Effects of Materiality Justification and Accounting Precision”, *Journal of Accounting and Public Policy*, Vol. 22 (2), pp. 175-199.

- Doğan, Mustafa.- Coşkun, Ender. - Çelik, Orhan. (2007), “Is Timing of Financial Reporting Related to Firm Performance? An Examination on ISE Listed Companies”, *International Research Journal of Finance and Economics*, Vol. 12, pp. 221-223.
- Dumlu, Tuba - Saltoğlu, Müge. (2011), “The Timeliness of Annual Reports in Turkey: An Empirical Study”, *World of Accounting Science*, Vol. 13 (1), s. 1-21.
- Erer, Mert - Cömert, Çağla. (2014), “Timeliness of Financial Reporting in Turkey”, *İktisat İşletme ve Finans Dergisi*, Cilt. 29 (337), pp. 73-94.
- Ertan, Yasemin.- Yücel, Elif.- Saraç, Mehlika. (2013), “Konsolide Finansal Tablo Düzenleme Yükümlülüğü Olan İşletmelerin Denetim Süresini Etkileyen Faktörler”, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Cilt. 9 (19), ss. 275-292.
- [http://www.kgg.gov.tr/contents/files/TFRS_2013/F_R_I_K_C\(1\).pdf](http://www.kgg.gov.tr/contents/files/TFRS_2013/F_R_I_K_C(1).pdf) , 18.05.2015
- <http://www.spk.gov.tr/duyurugoster.aspx?aid=2008410&subid=0&ct=c> , 18.05.2015
- <http://www.spk.gov.tr/duyurugoster.aspx?aid=20130614&subid=0&ct=c> , 18.05.2015
- Hundal, Shab (2013), “Independence, Expertise and Experience of Audit Committees: Some Aspects of Indian Corporate Sector”, *American International Journal of Social Science*, Vol. 2 (5), pp. 58-75.
- Ika, Siti.- Ghazali, Nazli. (2012), “Audit Committee Effectiveness and Timeliness of Reporting: Indonesian Evidence”, *Managerial Auditing Journal*, Vol. 27 (4), pp. 403-424.
- Ishak, Iszmi.- Sidek, Ahmad.- Rashid, Azwan. (2010), “The Effect of Company Ownership on the Timeliness of Financial Reporting: Empirical Evidence From Malaysia”, *UNITAR E-Journal*, Vol. 6 (2), pp. 20-35.
- Khasharmeh, Hussein.- Aljifri, Khaled. (2010), “The Timeliness of Annual Reports in Bahrain and The United Arab Emirates: An Empirical Comparative Study”, *The International Journal of Business and Finance Research*, Vol. 4 (1), pp. 51-71.
- Leventis, Stergios.- Weetman, Pauline.- Caramanis, Constantinos. (2005), “Determinants of Audit Report Lag: Some Evidence from The Athens Stock Exchange”, *International Journal of Auditing*, Vol. 9 (1), pp. 45-58.
- Li, Jing.- Mangena, Musa.- Pike, Richard. (2012), “The Effect of Audit Committee Characteristics on Intellectual Capital Disclosure”, *The British Accounting Review*, Vol. 44 (2), pp. 98-110.
- Özkan, Serdar.- Karabrahimoğlu, Yasemin.- Acar, Ece.- Öz, İbrahim. (2013), “Finansal Tabloların Sunum Tarihini Etkileyen Faktörler: İMKB Firmaları Üzerine Bir Uygulama”, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Cilt. 15 (3),s s. 167-185.
- Puasa, Sharinah.- Salleh, Mohd.- Ahmad, Azlina. (2014), “Audit Committee and Timeliness of Financial Reporting: Malaysian Public Listed Companies”, *Middle-East Journal of Scientific Research*, Vol. 22 (2), pp. 162-175.

- Sultana, Nigar.- Singh, Harjinder.- Van der Zahn, Mitchell. (2015), “Audit Committee Characteristics and Audit Report Lag”, *International Journal of Auditing*, Vol. 19, pp. 72-87.
- Türel, Aslı (2010), “Timeliness of Financial Reporting in Emerging Capital Markets: Evidence from Turkey”, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt. 39 (2), pp. 227-240.
- Vuran, Bengü - Abdioğlu, Burcu. (2013), “Is Timeliness of Corporate Financial Reporting Related to Accounting Variables? Evidence from Istanbul Stock Exchange”, *International Journal of Business and Social Science*, Vol. 4 (6), pp. 58-70.
- Yadirichukwu, Emeh.- Ebimobowei, Appah. (2013), “Audit Committee and Timeliness of Financial Reports: Empirical Evidence from Nigeria”, *Journal of Economics and Sustainable Development*, Vol. 4 (20), pp. 14-25.
- Yücel, Elif.- Ertan, Yasemin.- Saraç, Mehlika. (2013), “Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alma ve Denetim Süresi İlişkisi: Konsolide Finansal Tablo Düzenleme Yükümlülüğü Olmayan Borsa İstanbul İşletmeleri Uygulaması”, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt. 42 (2), ss. 351-363.